

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Teze k diplomová práce

**Lokální politické stranictví v prostředí územní
samosprávy ve městě Sezemice**

Martin Srazil

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn:

Diplomová práce se zabývá problematikou lokálního politického stranictví v prostředí samosprávy obce. Cílem práce je prostřednictvím případové studie města Sezemice charakterizovat a identifikovat hlavní aktéry místní samosprávy ovlivňující politické stranictví ve vybrané obci. V této souvislosti je představena historie a současnost Křesťanské demokratické strany - Československé strany lidové. Dalším z cílů je definování charakteru rozhodovacího procesu místní samosprávy na základě analýzy vývoje lokálního stranického systému s komparací výsledků komunálních voleb. Teoretická část se zabývá definováním pojmů politická strana a participace občanů v obcích. Vymezuje lokální politický prostor zkoumaného stranického systému. Praktická část práce zahrnuje socioekonomickou situaci, včetně komparace výsledků komunálních voleb. V závěru práce jsou zjištěné skutečnosti určující povahu lokálního politického prostoru shrnuty a porovnány s obecnými teoriemi zahrnujícími tuto problematiku.

Klíčová slova: Sezemice, územní samospráva, lokální stranictví, politická strana, volební strana, komunální volby, volební program, rozvoj obce, participace občanů, kandidátní listina.

Cíl práce a metodika:

Tématem diplomové práce je lokální politické stranictví v prostředí územní samosprávy. Výzkum byl zaměřen na vybranou obec - město Sezemice ležící v Pardubickém kraji. Sezemice byly vybrány pro případovou studii proto, že leží poblíž dvou krajských měst Pardubic a Hradce Králové a je zajímavé sledovat, jak se s pozitivním či negativním vlivem těchto měst dokáže místní samospráva vyrovnat.

Cílem práce je v rámci zvoleného tématu za prvé charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce a vyhodnotit jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy. Za druhé identifikovat aktéry politického procesu v obci jako jsou lokální politické subjekty, zájmové skupiny nebo podnikatelské subjekty a analyzovat jejich vzájemné vztahy. Třetím cílem je definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy na základě analýzy vývoje lokálního stranického systému a komparace výsledků komunálních voleb v roce 2014 ve srovnání s komunálními volbami předchozích období. Ve výzkumu územní

samosprávy na komunální úrovni se většinou používají dva hlavní směry zkoumání. První z nich uplatňuje pohled shora, který pohlíží na lokální politiku jako na nejnižší stupeň politického života jako celku. Druhý směr vychází ze základního tvrzení, že komunálních politiků je tolik, kolik je obcí. Jeho základní metodou jsou většinou jednotlivé případové studie, na jejichž základě teprve bývají opatrně konstruována zobecňující tvrzení. [1, s.166-167] Při vypracování práce je využit výzkumný přístup, jenž se snaží zohledňovat odlišnosti v obsahu a způsobu rozhodování orgánů místní samosprávy v obcích různých velikostí. Práce je postavena jako případová studie. Ke sběru dat byly využity zejména dvě základní techniky – studium dokumentů a dotazování. Mezi studované dokumenty patřily kronika města Sezemice, dokumenty ze zasedání zastupitelstva a rady města, dále data z českého statistického úřadu a místního tisku. Důležitými zdroji byly polostandardizované rozhovory s lídry místních politických uskupení, kteří zároveň zastávají posty v místní samosprávě. Rozhovory jsou přílohami této práce.

Vlastní práce

Město Sezemice, jak vyplývá z analýzy v diplomové práci, přechází od většinového zastoupení parlamentních politických stran k nepolitickým uskupením nezávislých kandidátů, které začínají voliči preferovat. I složení kandidátek parlamentních stran již dnes čítá menšinu příslušníků dané politické strany. Bývají často většinově doplněné o nezávislé kandidáty, kteří mají šanci ve volbách uspět. Úbytek příznivců parlamentních stran není způsoben pouze stárnutím a úbytkem členské základny, ale je to i nechutí občanů podílet se nějakým způsobem na možnosti rozhodovat o změnách ve městě. Vytrácí se touha a chuť podílet se na podpoře rozvoje svého města a okolí ať už vstupem do nějakého politického uskupení, či jen být členem kandidátních listin volených politických stran a uskupení.

Analýza politické scény v Sezemici ukázala, že má tento systém proměnlivé rysy, avšak největší zastoupení ve vedení místní samosprávy zastávají v poslední době až na výjimky političtí nestraníci z kandidátek nezávislých kandidátů, tedy osobnosti všeobecně ve městě uznávané, spolehlivé a důvěryhodné. Ve volbách jsou sice zastoupeny parlamentní strany, které se snaží částečně eliminovat velký vliv nezávislých kandidátů, ale i ony na svých kandidátkách mají členy svých místních

organizací v minoritě a v poslední době jsou i jejich kandidátky zaplňovány spíše občany bez politické příslušnosti, kteří pouze s parlamentními stranami sympatizují. Místní organizace parlamentních stran se potýkají s úbytkem své členské základny, která stárne a noví členové nepřicházejí, neboť mladí lidé nechtějí být svazováni spojením s politickou stranou a raději zůstávají bez politické příslušnosti.

Město Sezemice se také častěji setkává s nechtí svých spoluobčanů participovat na samosprávě města, chybí zde angažovanost, a proto se jména v zastupitelstvu příliš nemění. Příslibem do budoucna se mohou zdát výsledky posledních komunálních voleb v roce 2014, kde se přeci jen objevují nové tváře, které mají chuť něco s regionálním rozvojem udělat.

Analýza v diplomové práci však odhaluje i znepokojující trend poklesu aktivní volební účasti, která má od roku 1994 stále klesající tendenci. Necht' je to varováním pro místní organizace politických stran ale i uskupení nezávislých kandidátů ve městě, které nadále hledají cestu, jak tento negativní trend zastavit a obrátit ho ve svůj prospěch.

Seznam vybraných použitých zdrojů:

Literatura:

[1]. BALÍK, Stanislav. *Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2009.. ISBN 978-80-247-2908-4

[2]. ČMEJREK, Jaroslav, Václav BUBENÍČEK a Jan ČOPÍK. *Demokracie v lokálním politickém prostoru: [specifika politického života v obcích ČR]*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2010, 223 s. ISBN 978-802-4730-615.

[3]. PEHR, Michal. *Cestami křesťanské politiky: biografický slovník k dějinám křesťanských stran v českých zemích*. 1. vyd. Praha: Akropolis, 2007, 373 p. ISBN 80-869-0353-2.

[4]. KATZ, Richard S a Peter MAIR. *How parties organize: change and adaptation in party organizations in Western democracies*. Thousand Oaks, Calif.: Sage Publications, 1994, viii, 375 p. ISBN 08-039-7961-4